

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

30 ביוני 2010

334

י"ח בתמוז התש"ע

עמוד

הצעת חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים
(תיקון מס' 2) (חוקת הפליה), התש"ע-2010. 194

הצעת חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (תיקון מס' 2) (חוקת הפליה), התש"ע-2010*

- תיקון סעיף 3 1. בחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 3, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ג) לעניין סעיף זה, רואים כהפליה גם קביעת תנאים שלא ממין העניין."
- תיקון סעיף 6 2. בסעיף 6 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא:
- "(4) הנתבע עיכב הספקת מוצר או שירות ציבורי, כניסה למקום ציבורי או מתן שירות במקום ציבורי, לנמנים עם קבוצה המאופיינת לפי עילה מעילות ההפליה המנויות בסעיף 3, ולא עיכב כאמור, באותן נסיבות, את מי שאינם נמנים עם אותה קבוצה."

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 3 לחוק, שעניינו איסור הפליה, ולקבוע כי גם קביעת תנאים שאינם רלוונטיים היא הפליה האסורה לפי החוק. הוראות דומות קבועות כיום גם בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, ובחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

סעיף 2 כדי להקל על תובעים בהליכים אורחיים שנפגעו מהפליה, נקבע בסעיף 6 לחוק כי שאלות או בירורים הנוגעים לעילות ההפליה, שקדמו לסירוב לספק מוצר או לתת שירות, למניעת כניסה או למתן שירות, יוצרים חוקה להפליה, וכך גם סירוב כאמור או התניה בהספקת מוצר או שירות, כניסה למקום ציבורי או מתן שירות במקום ציבורי, לנמנים עם קבוצה המאופיינת לפי אחת מעילות ההפליה, לעומת אי-סירוב או אי-התניה למי שאינם נמנים עם אותה קבוצה. חוקה כאמור מביאה להעברת נטל ההוכחה אל הנתבע. כדי להקל על תובעים בעילות הפליה לפי החוק, בנסיבות שבהן לא היה סירוב אלא רק עיכוב, מוצע להוסיף חוקה ראייתית לחוקת המנויות בסעיף האמור. מוצע לקבוע כי עיכוב בהספקת מוצר או שירות ציבורי, בכניסה למקום ציבורי או במתן שירות במקום ציבורי, לגבי מי שנמנים עם קבוצה המאופיינת לפי עילה מעילות ההפליה המנויות בסעיף 3, ולצד אי-עיכוב מי שאינם נמנים עם קבוצה כאמור, באותן נסיבות, יקים חוקת הפליה.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת הכלכלה של הכנסת אם יש בחוק כנוסחו היום משום מענה לעיכוב כניסה למקומות ציבוריים או מתן שירות במקומות אלה, מטעמי ביטחון ובטיחות.

חברי הכנסת: שלי יחימוביץ', שלמה מולה

חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000' (להלן - החוק), מחייב את מי שמספק מוצרים ושירותים ומפעיל מקומות ציבוריים להימנע מהפליה מחמת עילות שונות המפורטות בסעיף 3 לחוק האמור, ובהן גזע, ארץ מוצא ומין. כדי להתמודד עם התופעה החברתית של הפליה במגזר הפרטי, ככל שמדובר במקומות ציבוריים ובשירותים ציבוריים, המיועדים לשימוש של ציבור בלתי מסוים, החיל החוק את החובה לנהוג בשוויון גם במקומות ועל שירותים כאמור. עם זאת, אין רואים כהפליה לפי החוק את אלה: הבחנה הנובעת מאופיו או ממהותו של המקום או השירות; הבחנה הנעשית בידי ארגון או מועדון שאינם למטרות רווח הפועלים לשם קידום צרכים מיוחדים של קבוצה מסוימת; קיום מסגרות נפרדות לגברים או לנשים, בכפוף לתנאים כאמור בחוק ובאופן שאינו נוגד את תכלית קידום השוויון העומדת בבסיסו. בכך החוק מאזן בין עקרון השוויון ובין שמירה על חופש ההתקשרות (עא (חי') 3724/06 קיבוץ רמות מנשה נ' יצחק מזרחי, ניתן ביום 7 בינואר 2008).

במהלך השנים שחלפו מאז חקיקת החוק נעשה לעתים ניסיון לעקוף את הוראותיו במטרה למנוע מתן שירות ציבורי או כניסה למקום ציבורי. זאת, באמצעות מניעת כניסה למקומות ציבוריים או מתן שירות במקומות ציבוריים מסיבות שאינן ממין העניין, וכן באמצעות עיכוב הכניסה למקומות ציבוריים לפרק זמן בלתי ידוע, תוך העדפת קבוצות מסוימות באוכלוסיה על אחרות. עיכוב כאמור הביא לא אחת לכך שמי שעוכב התייאש וויתר על הכניסה או על קבלת השירות באותם מקומות.

הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה להתמודד עם תופעות אלה ולהבהיר כי מדובר בהפליה אסורה.

* הצעת חוק מס' 1040/18/פ' הועברה לוועדה ביום ג' בחשוון התש"ע (21 באוקטובר 2009).

1 ס"ח התשס"א, עמ' 58; התשס"ה, עמ' 332.